

Гончарук та партнери
—Адвокатське бюро—



LEGAL TALKS #4

права та обов'язки військовозобов'язаних

honcharukpartners.com



- Підсумки мобілізації 2022
- Нові правила ведення військового обліку в Україні
- Військовий облік на підприємствах
- Обшук з метою отримання персональних даних для заповнення повістки – що потрібно знати
- Оформлення відряджень: нові правила для військовозобов'язаних

Нормативно правові акти

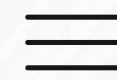
1. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”
2. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію
3. Порядок організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов’язаних та резервістів



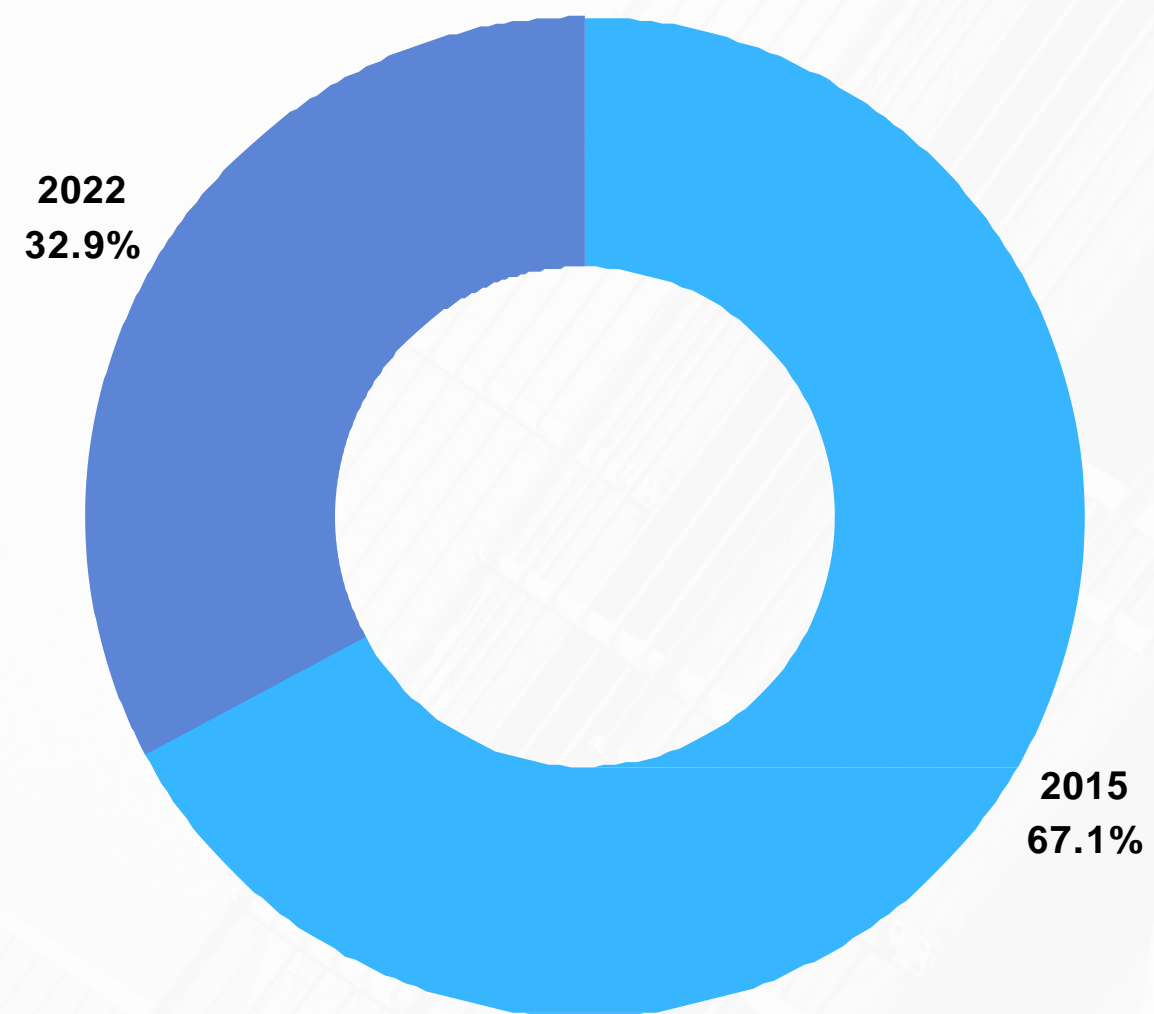
Підсумки мобілізації 2022

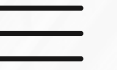
Протягом 2022 року найбільшу кількість справ про ухилення від призову було зареєстровано у березні — 282 провадження. Відтоді кількість справ коливалась, в середньому, на рівні 100 проваджень на місяць. У грудні кількість облікованих справ щодо ухилянтів впала майже у 10 разів за місяць — до 19 проваджень.

Загалом за весь 2022 рік було обліковано 1108 справ. Попри те, що у повномасштабну війну мобілізують більше людей, кількість «ухилянтів» удвічі менша, аніж була у попередню хвилю у 2015 році. Тоді було обліковано 2256 проваджень за відповідною статтею.

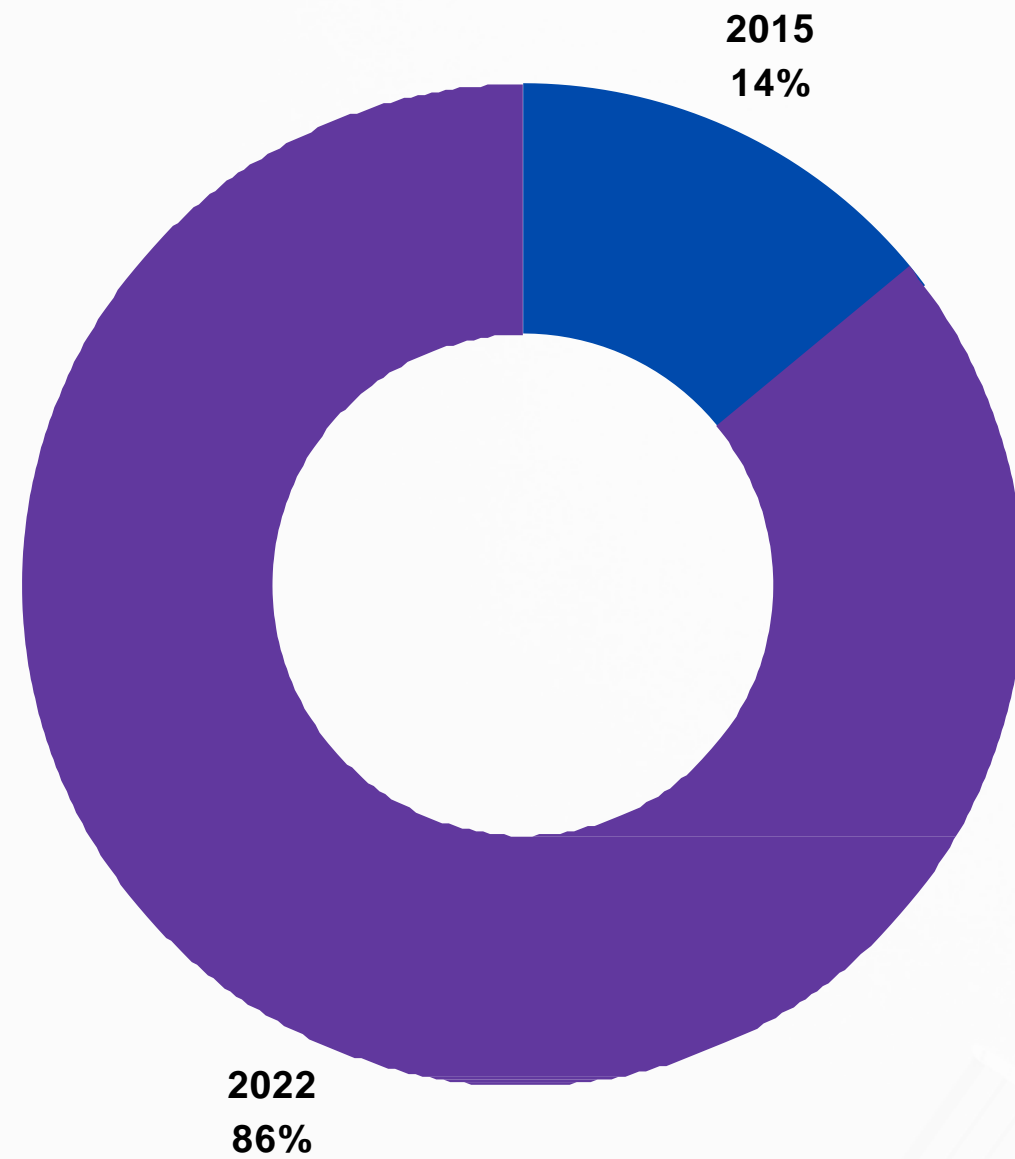


Кількість проваджень за ухил від мобілізації ст.336 ККУ



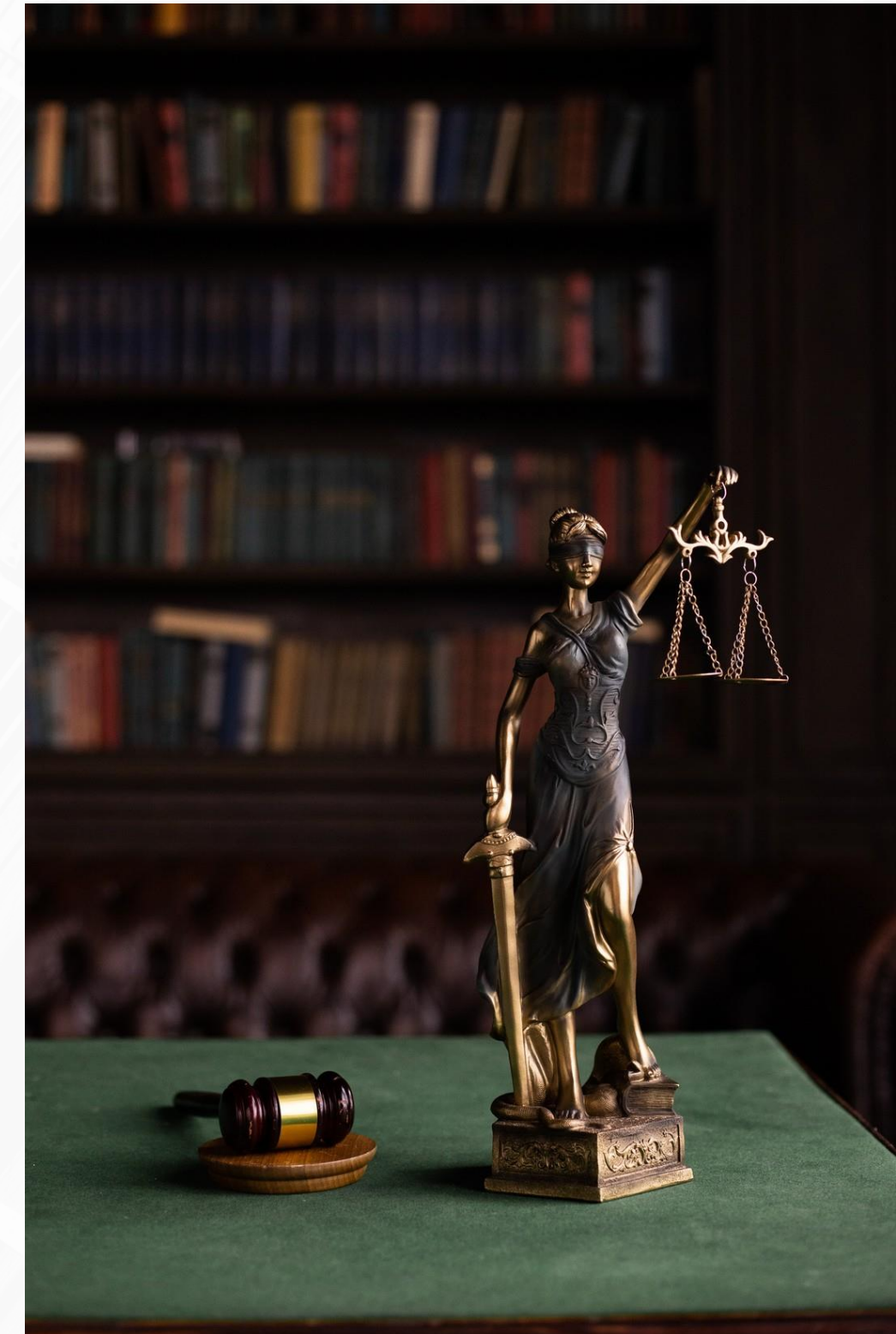


Стаття 402 ККУ «Непокора»



За статтею 402 ККУ про непокору кількість справ, у порівнянні з 2015 роком, зросла у 6 разів. Загалом за 2022 рік було обліковано 1574 провадження за цією статтею. Пік непокори припав на травень-червень 2022 року, відтоді кількість справ зменшувалась.

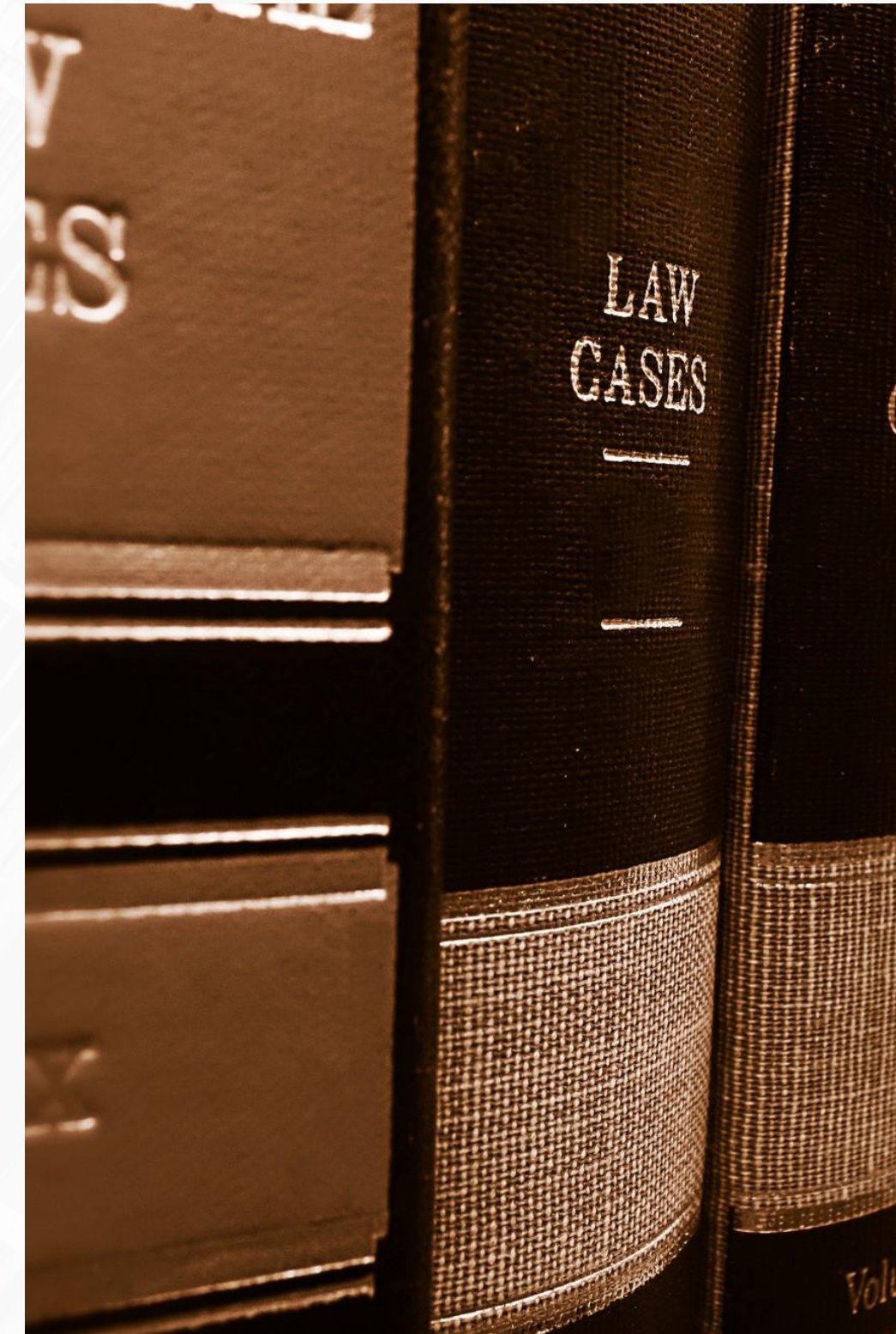
Кабінет Міністрів України 30 грудня 2022 року затвердив новий Порядок організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Цей Порядок встановлює більш суворий контроль за взяттям на військовий облік, цифровізацію багатьох процесів, а також удосконалює окремі питання взаємодії територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки з органами державної влади, підприємствами, установами й організаціями у питаннях організації та ведення військового обліку. Окремо Порядок прописує нові правила взяття на облік жінок.





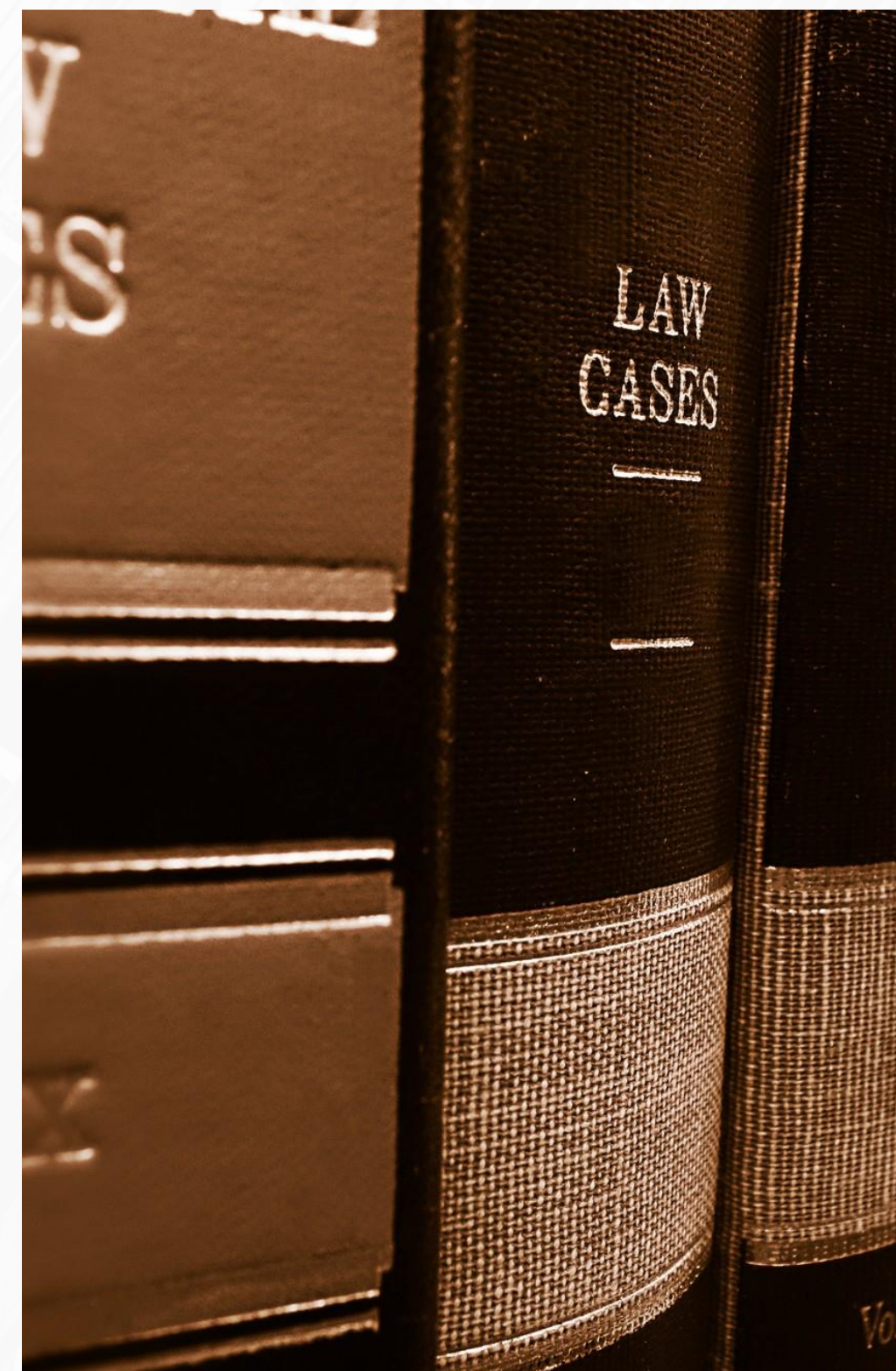
Запроваджується ведення Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів, а також створення системи військового обліку

Йдеться про те, що військовий облік буде максимально автоматизовано та забезпечено взаємодію різних реєстрів і органів, щоб територіальним центрам комплектування та соціальної підтримки (колишні військкомати) було простіше збирати інформацію про військовозобов'язаних. Запроваджується інформаційна взаємодія між порталом «Дія» та Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Військовозобов'язані зможуть передавати про себе дані військкоматам через застосунок «Дія», зокрема під час зміни місця проживання. Надсилання повісток через цей сервіс Порядком не передбачено.



Зменшується віковий поріг для постановки на військовий облік

У новому Порядку зазначено, що взяттю на персонально-первинний та персональний військовий облік в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях підлягають громадяни України з-поміж призовників у віці від 16 (у рік досягнення 17-річного віку) до 27 років. Важливо! Зміна норми щодо взяття на військовий облік не змінює інші норми, відповідно до яких людину можуть мобілізувати або призвати на строкову службу тільки з 18 років.

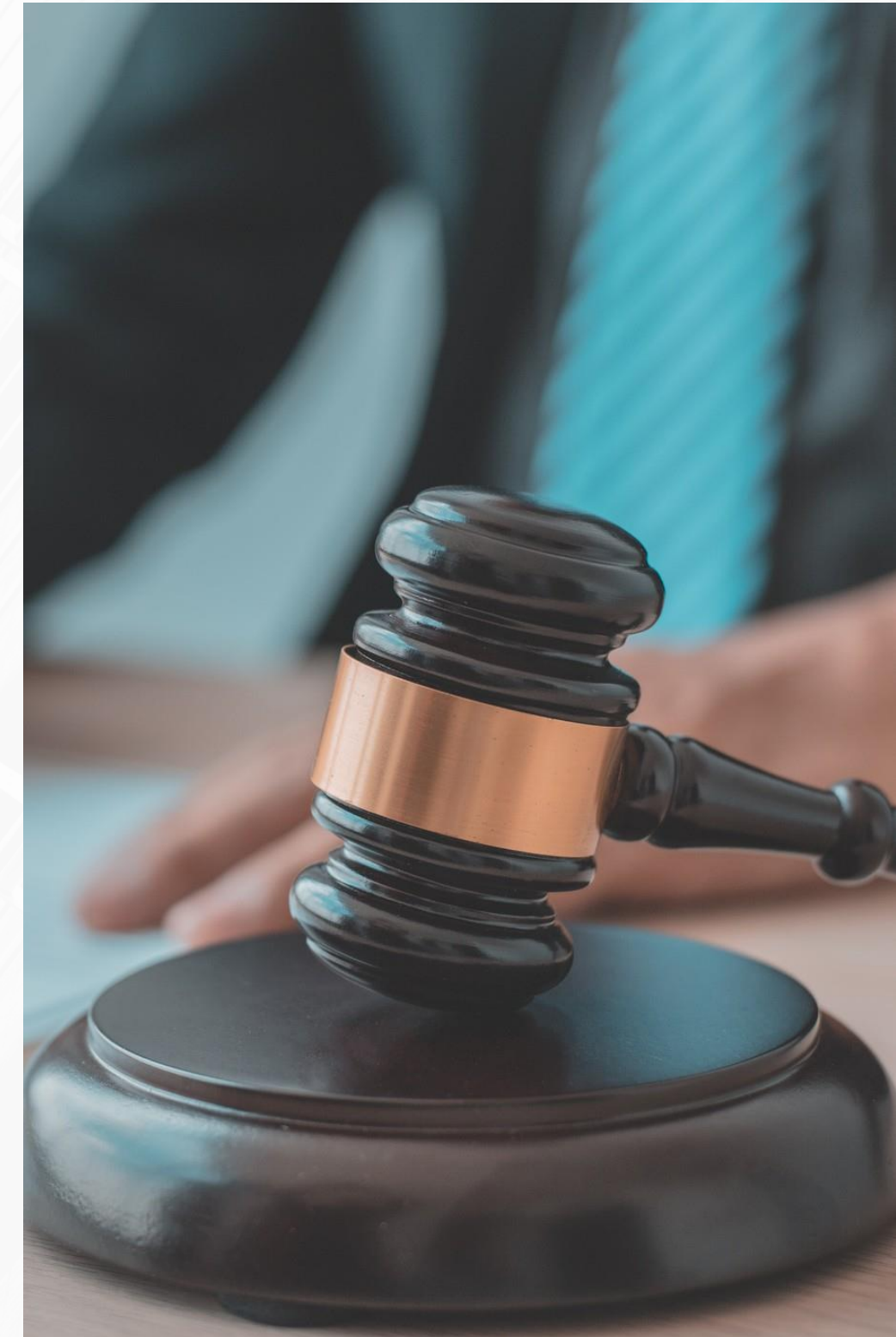


На роботу не прийматимуть без військово-облікового документа

Роботодавці під час прийняття на роботу повинні перевірити наявність у потенційних працівників військово-облікових документів. Це може бути або приписне посвідчення, або ж військовий квиток. На роботодавців, як і раніше, покладено обов'язок вести облік військовозобов'язаних на підприємствах – це стосується як державних установ, так і приватного сектору. Щороку підприємства повинні надсилати до центрів комплектування списки військовозобов'язаних.

Органи місцевого самоврядування зможуть звіряти дані військовозобов'язаних

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад можуть перевіряти, чи стоїть внутрішньо переміщена особа на військовому обліку, чи збігається інформація у військкоматі про її місце проживання з реальними даними. Місцева влада може брати на військовий облік громадян, які приїхали на нове місце проживання, і виключати їх, коли вони виїжджають. Ці ж виконавчі органи місцевої влади мають виявляти призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які не стоять на обліку.





Під обов'язковий військовий облік підпадають тільки жінки медичних та фармацевтичних спеціальностей

Новий Порядок містить норми, згідно з якими під обов'язковий військовий облік зараз підпадають тільки жінки медичних та фармацевтичних спеціальностей – тобто ті, які закінчили медичні виші або фармацевтику, інші жінки, які мають спеціальність, споріднену з військовою, можуть стати на облік за бажанням. Жінки, які отримали медичну/фармацевтичну спеціальність до ухвалення порядку (до 30 грудня 2022 року) і не перебували на військовому обліку, можуть працевлаштуватися без постановки на облік до 2026 року.

Порядком встановлено обов'язки закордонних дипломатичних установ України щодо військового обліку українців, які перебувають за кордоном

Для військовозобов'язаних, які перебувають за кордоном, новим Порядком встановлено, що закордонні дипломатичні установи України (консульства та посольства) повинні повідомляти призовників, які стоять на тимчасовому консульському обліку про початок призову на строкову службу, вести військовий облік призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які перебувають на тимчасовому консульському обліку, повідомляти територіальні центри комплектування, СБУ, підрозділи зовнішньої розвідки про взяття на тимчасовий облік вищезазначених осіб. Це стосується чоловіків призовного віку від 18 до 27 років, які не мають відстрочки від служби. Також консульські установи мають сприяти поверненню військовозобов'язаних громадян на територію України у разі проведення мобілізації під час воєнного стану. Як саме сприяти – чітко не прописано. У консульських установ немає повноважень для розшуку і примусового вивезення громадянина на територію України. Видворити чи притягнути до відповідальності за непостановку на військовий облік вони також не можуть.



Військовий облік на підприємствах

Організація військового обліку покладається на відповідних керівників підприємств, а обов'язки з ведення військового обліку - на працівників служби персоналу, служби управління персоналом. У разі відсутності штатної одиниці служби персоналу обов'язки зведення військового обліку покладаються на особу, яка веде облік працівників.

Якщо на військовому обліку менше 500 призовників, військовозобов'язаних та резервістів обов'язки щодо ведення військового обліку покладаються на особу служби персоналу, якій встановлюється доплата в розмірі до 50 відсотків посадового окладу, а для державних службовців - в межах економії фонду оплати праці.

Особи, відповідальні за ведення військового обліку (крім державних службовців), повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним для інспектора з військового обліку.



Військовий облік на підприємствах

Організація військового обліку покладається на відповідних керівників підприємств, а обов'язки з ведення військового обліку - на працівників служби персоналу, служби управління персоналом. У разі відсутності штатної одиниці служби персоналу обов'язки з ведення військового обліку покладаються на особу, яка веде облік працівників.

Якщо на військовому обліку менше 500 призовників, військовозобов'язаних та резервістів обов'язки щодо ведення військового обліку покладаються на особу служби персоналу, якій встановлюється доплата в розмірі до 50 відсотків посадового окладу, а для державних службовців - в межах економії фонду оплати праці.

Особи, відповідальні за ведення військового обліку (крім державних службовців), повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним для інспектора з військового обліку.

Військовий облік ведеться на підставі даних паспорта громадянина України та військово-облікових документів.

Для ведення персонального військового обліку підприємства здійснюють:

- перевірку у громадян України під час прийняття на роботу (навчання) наявності військово-облікового документа або відображення в електронній формі інформації, що міститься в таких документах з використанням мобільного додатка Порталу Дія. Приймання на роботу (навчання), взяття на персональний військовий облік призовників, військовозобов'язаних та резервістів здійснюється тільки після взяття їх на військовий облік;
- доведення до призовників, військовозобов'язаних та резервістів правил військового обліку під особистий підпис;
- надсилання у семиденний строк з дня видання наказу про прийняття на роботу (навчання), звільнення з роботи, завершення навчання (відрахування із закладу освіти) до відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів СБУ, підрозділів Служби зовнішньої розвідки повідомлень про зміну облікових даних призовників, військовозобов'язаних та резервістів;
- оповіщення призовників, військовозобов'язаних та резервістів про їх виклик до відповідних центрів комплектування і забезпечення їх своєчасного прибуття;
- подання до відповідних центрів комплектування на їх вимогу відомостей про призовників, військовозобов'язаних та резервістів, персональний військовий облік яких вони ведуть

- проведення відповідної роз'яснювальної роботи серед призовників, військовозобов'язаних та резервістів щодо виконання ними правил військового обліку;
- забезпечення повноти та достовірності облікових даних, що вносяться до списків персонального військового обліку;
- взаємодію з відповідними районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, органами СБУ, підрозділами Служби зовнішньої розвідки щодо строків та способів звіряння даних списків персонального військового обліку, внесення відповідних змін до них, а також щодо оповіщення призовників, військовозобов'язаних та резервістів;
- періодичне звіряння списків персонального військового обліку із записами у їх військово-облікових документах. Не рідше одного разу на рік;
- внесення у п'ятиденний строк з дня подання відповідних документів (або відображення в електронній формі інформації, що міститься у таких документах, які можуть пред'являтися (надаватися) з використанням мобільного додатка Порталу Дія) змін до списків персонального військового обліку щодо прізвища, власного імені та по батькові (за наявності), реквізитів паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, адреси задекларованого/ зареєстрованого місця проживання, адреси місця фактичного проживання, сімейного стану, освіти, місця роботи і посади та надсилання щомісяця до 5 числа до відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів СБУ, підрозділів Служби зовнішньої розвідки повідомлень про зміну таких облікових даних;
- складення і подання щороку до 1 грудня до відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки списків громадян, які підлягають приписці до призовних дільниць;

- приймання від призовників, військовозобов'язаних та резервістів під розписку у бланках розписок їх військово-облікових документів для подання таких документів до відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів СБУ, підрозділів Служби зовнішньої розвідки з метою їх звіряння з обліковими даними, а також оформлення бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час;
- оформлення документів, необхідних для бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час;
- постійний контроль за виконанням посадовими особами державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій вимог цього Порядку, а призовниками, військовозобов'язаними та резервістами - правил військового обліку;
- постійне інформування відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів СБУ, підрозділів Служби зовнішньої розвідки про посадових осіб державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які порушують вимоги цього Порядку, а також про призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які порушують правила військового обліку, для притягнення їх до відповідальності згідно із законом;
- ведення та зберігання журналу обліку результатів перевірки.



Порушення правил ведення обліку військовозобов'язаних на підприємстві тягне за собою адміністративну відповідальність

- Штраф у розмірі 3400–5100 грн – для відповідальної особи підприємства.
- Штраф 1700–3400 грн – для працівника.



Варіанти отримання персональних даних для заповнення повістки - що потрібно знати

Якщо шукають по ваших кишенях – це не є особистий огляд чи огляд речей (ст. 264 КУпАП). Це обшук, який регулюється нормами кримінального процесу. Тобто, якщо ви добровільно не надаєте та не вивертаєте кишені, то до вас неможливо застосувати процедуру огляду.

Огляд не може проводитися без складання протоколу затримання.

Перед оглядом вам повинні повідомити, чому вас оглядають, та роз'яснити права. Ви маєте право на правову допомогу.

Огляд, як і затримання, можливий лише винятково за наявності підстав, що ви вчинили правопорушення, наприклад, на вас чи одязі є сліди, хтось вказав на вас як на порушника або є орієнтування. Інших підстав для затримання чи огляду не має.

Затримання не може перевищувати 3 годин і не від моменту доставлення до ТЦК, а відколи до вас підійшли на вулиці (ст. 263 КУпАП).



Оформлення відряджень: нові правила для військовозобов'язаних

Порядок вніс свої корективи й у процес оформлення відряджень на підприємстві.

Відтепер, у разі необхідності **оформлення відрядження на строк більше трьох місяців**, окрім загального переліку документів для виїзду за кордон, особа повинна знятися звійськового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Відбувається це шляхом особистого прибуття особи до відповідного районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки здокументами, що підтверджують виїзд за кордон.

При цьому у разі, якщо строк відрядження є меншим, ніж три місяці, зняття звійськового обліку не передбачається.

Додаток 11
до Порядку

Кому _____,
(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) адресата)
який проживає _____
(адреса місця реєстрації або місця фактичного проживання)

ПОВІСТКА № _____

Згідно з частиною десятою статті 1 Закону України "Про військовий
обов'язок і військову службу" та частиною першою статті 22 Закону
України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" відповідно до
розпорядження _____
(найменування районного (міського) територіального центру комплектування

та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

від _____ 20__ р. № _____ Вам належить з'явитися до

(найменування районного (міського) територіального центру комплектування та
соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

Пропонуємо Вам прибути _____ 20__ р. о _____ год. за
адресою _____
(адреса районного (міського) територіального центру комплектування
та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

При собі мати паспорт громадянина України, довідку про присвоєння
реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних
осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття
реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно
повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в
паспорті), військово-обліковий документ, обліково-послужну картку та
мобілізаційне розпорядження (у разі наявності).

(найменування посади керівника районного (міського)
територіального центру комплектування та соціальної
підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки,
виконавчого органу сільської, селищної, міської ради)

(підпис)

(ініціали (ініціал власного
імені) та прізвище)

_____ 20__ р.

МП

Лінія відрізу _____

РОЗПИСКА

Повістку на ім'я _____
(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

про виклик _____
(найменування районного (міського) територіального центру комплектування
та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

на _____ год. _____ 20__ р. одержав _____ 20__ р.

(особистий підпис громадянина)

Додаток 13
до Порядку

(найменування державного органу, органу
місцевого самоврядування, підприємства,
установи або організації)

(адреса)

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № _____

1. На виконання Конституції України, Законів України “Про оборону України”, “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”:

1) з метою _____

здійснити оповіщення таких призовників, військовозобов’язаних та резервістів, які перебувають на військовому обліку в _____

(найменування державного органу,

_____,
органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації)

про їх виклик до _____
(найменування районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

та забезпечити їх прибуття _____ 20__ р. о _____ год. за
адресою: _____

(адреса пункту збору, призовної дільниці, районного (міського) територіального центру

комплектування та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

(прізвище, власне ім’я та по батькові (за наявності) призовників, військовозобов’язаних та резервістів, що викликаються)

2) про результати виконання розпорядження поінформувати
до _____ 20__ р.;

3) інформацію щодо призовників, військовозобов’язаних та резервістів,
які ухиляються від виконання військового обов’язку, подавати до

(найменування районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

Керівник районного (міського)
територіального центру
комплектування та соціальної
підтримки, органу СБУ, підрозділу
Служби зовнішньої розвідки

(військове звання)

(підпис)

(ініціали (ініціал власного імені)
та прізвище)

МП _____ 20__ р.

Додаток 19
до Порядку

Начальникові

(найменування територіального органу
Національної поліції)

ПОВІДОМЛЕННЯ
про кримінальне правопорушення

Відповідно до статті 60 Кримінального процесуального кодексу України повідомляємо про кримінальне правопорушення за статтею _____ Кримінального кодексу України, вчинене
(зазначаються статті 335-337)

громадянином _____,
(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

_____ року народження, що проживає за адресою: _____
(адреса зареєстрованого

_____ (задекларованого) місця проживання)

Ураховуючи викладене, відповідно до статті 214 Кримінального процесуального кодексу України просимо прийняти, зареєструвати зазначене повідомлення та надіслати до _____
(районного (міського) територіального

_____ центру комплектування та соціальної підтримки)

витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Додаток: на _____ арк.

(керівник районного (міського)
територіального центру комплектування
та соціальної підтримки, органу СБУ,
підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

(підпис)

(ініціали (ініціал власного імені)
та прізвище)

_____ 20__ р.

МП

Додаток 22
до Порядку

(найменування районного (міського)
територіального центру комплектування
та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу
Служби зовнішньої розвідки)

ІНФОРМАЦІЯ
про вручення повідомлення про підозру у вчиненні
кримінального правопорушення

Відповідно до частини п'ятої статті 38 Закону України "Про військовий
обов'язок і військову службу" повідомляємо, що слідчим

(найменування органу досудового розслідування)

повідомлено про підозру у вчиненні

(ініціали (ініціал власного імені) та прізвище)

кримінального правопорушення громадянину _____
(прізвище, власне ім'я та по батькові)

(за наявності), паспортні дані, адреса задекларованого

(zareestrovano) місця проживання)

_____ року народження, за ознаками злочину, передбаченого статтею
_____ Кримінального кодексу України.

Кримінальне провадження зареєстровано ____ ____ 20__ р.
за № _____.

Додаток: витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань на ____ арк.

(найменування посади слідчого
органу досудового розслідування)

(підпис)

(ініціали (ініціал власного імені) та
прізвище)

ДОВІДКА

на особу, звільнену з _____ в _____
(військової служби/служби) (найменування органу)

військового управління (органу управління), військової частини (підрозділу) інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, органу Національної поліції, Служби судової охорони, Державного бюро розслідувань, БЕБ, органу і підрозділу цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби)

Видана _____ запасу _____,
(військове звання) (прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

_____ року народження, в тому, що він (вона) з _____ 20__ р.
по _____ 20__ р. перебував (перебувала) на військовій службі,
службі.

Зобов'язаний (зобов'язана) прийти не пізніше _____ 20__ р.
до _____.
(найменування районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки, органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки)

Адреса задекларованого (zareєстрованого) місця проживання

(найменування посади командира (керівника) (підпис) (ініціали (ініціал власного імені) та прізвище)

_____ 20__ р.

МП

ЩО ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НОВІ ПРАВИЛА ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК поділяється на облік:

призовників військовозобов'язаних резервістів

Загальний облік

Незаброньовані за місцем роботи на період мобілізації та на воєнний час

Спеціальний облік

Заброньовані за місцем роботи на період мобілізації та на воєнний час


Військово-облікові документи


 Посвідчення про приписку до призовної дільниці


 Військовий квиток

 Військовий квиток

або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного

 + Паспорт

 + Паспорт



 + Паспорт

Обов'язки

Дотримуватись вимог правил військового обліку, серед яких:

-  **Перебувати** на військовому обліку
-  **Прибувати** на виклик і у строки
-  **Не змінювати** місце проживання без дозволу
-  **Повідомляти** протягом 7 діб про зміну персональних даних

У разі виїзду за кордон

- на > 3 місяці**
 Знімаються з військового обліку після надання документа-підтвердження виїзду
- < 3 місяців**
 Не знімаються з військового обліку




з урахуванням обсягу та деталізації поділяється на:

персонально-якісний персонально-первинний персональний

На кого покладається облік

-  Територіальні центри комплектування та соціалізації
-  Територіальні центри комплектування та соціалізації
-  Органи СБУ
-  Підрозділи Служби зовнішньої розвідки
-  Виконавчі органи:
 - сільських рад
 - селищних рад
 - міських рад
-  Керівників:
 - державних органів
 - органів місцевого самоврядування
 - підприємств
 - установ
 - організацій

Місце проведення обліку

-  Зареєстроване місце проживання
-  Фактичне місце проживання
-  Місце служби, роботи, навчання

Хто підлягає обліку

-  Призовники 16-27 р.
-  Жінки з медичною/фармацевтичною спеціальністю
-  Військовозобов'язані та резервісти запасу
-  Жінки (за власним бажанням) зі спеціальністю/професією, спорідненою з відповідною військово-обліковою

Інфографіку створено за даними постанови КМУ від 30 грудня 2022 р. № 1487 станом на 12 січня 2023 року.

СЛОВО І ДІЛО

ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК ЗА КОРДОНОМ

-  **Закордонні дипустанови України:**
-  інформують про початок призову
-  сприяють поверненню військовозобов'язаних та резервістів в разі мобілізації та у воєнний час
-  забезпечують військовий облік



ПИТАННЯ

КОНТАКТИ



+38067243 3364



honcharukpartners.com



office@honcharukpartners.com